Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
INFOdoradca+
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

INFORMACJA O ZAWODZIE

Opiekun zwierząt domowych

(516403)

Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Opiekun zwierząt domowych

(516403)

Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Opiekun zwierząt domowych (516403)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [509]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – PIB
26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (048) 364-42-41, fax (048) 364-47-65
e-mail: instytut@itee.radom.pl http://www.itee.radom.pl

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU ... 3
1.1. Nazwa i kod zawodu(wg Klasyfikacji zawodów i specjalności) ... 3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu ... 3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD ... 3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący ... 3
2. OPIS ZAWODU ... 4
2.1. Synteza zawodu ... 4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania ... 4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy) ... 5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne ... 6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie ... 7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji ... 8
2.7. Zawody pokrewne ... 8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE ... 9
3.1. Zadania zawodowe ... 9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1:Pielęgnowanie zwierząt domowych ... 9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Porozumiewanie się z innymi osobami odpowiedzialnymi za zwierzęta ... 10
3.4. Kompetencje społeczne ... 10
3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu ... 11
3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji ... 11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCIDOSKONALENIA ZAWODOWEGO ... 12
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie ... 12
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu ... 13
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów ... 14
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie ... 14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO) ... 15
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE ... 15
7. SŁOWNIK POJĘĆ ... 17
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze) ... 17
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe) ... 19

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu(wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Opiekun zwierząt domowych 516403

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Cat-sitter.
- Dog-sitter.
- Dog-walker.
- Opiekun zwierząt towarzyszących.
- Pet-sitter.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 5164 Pet groomers and animals care workers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja S – Pozostała działalność usługowa.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Monika Drymajło – Łapa w Dłoń – Centrum Szkoleń Zoologicznych, Przemyśl.
- Maria Kowalczyk – Ekspert niezależny, Warszawa.
- Patrycja Myszka – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Łukasz Baka – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Maria Konarska – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Małgorzata Przybyszewska – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Agnieszka Szczechura – Centralny Instytut Ochrony Pracy – PIB, Warszawa.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Karolina Koszela – Zespół Szkół Techniczno-Weterynaryjnych w Trzcianie.
- Justyna Warzecha – Picky Paw Justyna Warzecha, Kraków.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Magdalena Łuczyńska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.
- Izabela Pyszkowska – Poradnia Doradztwa Zawodowego i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Elblągu.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:
W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Opiekun zwierząt domowych zajmuje się zwierzętami, towarzysząc im w czasie nieobecności ich właścicieli.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Opiekun zwierząt domowych sprawuje kompleksową opiekę nad psami, kotami i innymi zwierzętami towarzyszącymi najczęściej podczas nieobecności właścicieli zwierząt w ich domach, ale także podczas spacerów i wizyt w gabinetach groomerskich[5] i weterynaryjnych. Może sprawować opiekę nad zwierzętami w hotelach i pensjonatach dla zwierząt oraz w schroniskach czy fundacjach zapewniających opiekę zwierzętom.

Opiekun zwierząt domowych rozpoznaje potrzeby zwierząt i analizuje ich zachowania. Nawiązuje kontakt ze zwierzętami i dobiera odpowiednie metody szkolenia do danego podopiecznego. Zna różne sposoby zabawy ze zwierzętami i zapewnia zwierzęciu dobre warunki w domu klienta, hotelu itp. Opiekun rozpoznaje zachowania zwierząt mogące świadczyć o chorobie i w przypadku zaistnienia takiej potrzeby kontaktuje się z weterynarzem.

Działania podejmowane przez opiekuna powinny mieć na celu dobro zwierzęcia, którym się zajmuje.

WAŻNE:
Opiekun zwierząt domowych w zależności od wiedzy, umiejętności i kwalifikacji potwierdzonych certyfikatami z kursów może sprawować opiekę nad jednym lub wieloma gatunkami zwierząt.

Sposoby wykonywania pracy

Opiekun zwierząt domowych w zależności od rodzaju wykonywanej pracy oraz kwalifikacji wykonuje pracę polegającą m.in. na:

- wyprowadzaniu zwierząt na spacery,
- prawidłowym żywieniu zwierząt zgodnie z ich potrzebami i zaleceniami właścicieli,
- zapewnianiu stałego dostępu do świeżej wody,
- pielęgnowaniu zwierząt z uwzględnieniem ich gatunku, rasy, wieku i potrzeb,
- prawidłowej socjalizacji[8] zwierząt,
- pozytywnym (bez przemocy) szkoleniu zwierząt,
- zabawie zgodnej z możliwościami i potrzebami zwierząt,
- monitorowaniu stanu zdrowia i zachowań mogących świadczyć o rozpoczynającym się stanie chorobowym oraz reagowaniu w przypadku wystąpienia objawów chorobowych,
- redukowaniu stresu podczas rozłąki z właścicielami,

- usuwaniu nieczystości,
- nawiązywaniu kontaktów z klientami,
- przekazywaniu na bieżąco informacji dotyczących podopiecznego.

WAŻNE:
Opiekun zwierząt domowych w trakcie pełnienia obowiązków ponosi odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo swoich podopiecznych, jak również za ewentualne szkody wyrządzone przez zwierzęta osobom trzecim.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2 i 3.3. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejscem pracy **opiekuna zwierząt domowych** mogą być:
- dom właściciela zwierząt,
- dom opiekuna zwierząt domowych,
- hotel i pensjonat dla zwierząt,
- pomieszczenia schronisk i fundacji.

Pomieszczenia, gdzie wykonywana jest praca, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne (lub wentylacyjne). Pracę opiekun zwierząt domowych wykonuje także na wolnym powietrzu. Podczas pracy na zewnątrz powinien być przygotowany na zmieniające się warunki pogodowe. Praca wykonywana jest głównie w ruchu, ale także w pozycji siedzącej – jest to uzależnione od gatunku zwierzęcia.

WAŻNE:
W przypadku sprawowania opieki w domu opiekuna zwierząt domowych konieczne jest, by przygotował on odpowiednio przestrzeń, m.in. usuwając z mieszkania rośliny potencjalnie trujące dla zwierząt, instalując ochronne siatki w oknach, uniemożliwiające upadek czy ucieczkę np. kotów lub ptaków.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Opiekun zwierząt domowych w działalności zawodowej wykorzystuje:
- szelki, obroże, smycze i linki różnej długości w zależności od rasy i gatunku zwierząt,
- legowiska,
- miski na karmy i wodę,
- narzędzia szkoleniowe, np. kliker[6], gwizdek,
- preparaty antystresowe, np. uspokajające feromony syntetyczne,
- zabawki interaktywne[9] pozwalające na zniwelowanie nudy i zredukowanie stresu,
- łopatki i woreczki/pojemniki do zbierania odchodów.

Organizacja pracy

Opiekun zwierząt domowych ma najczęściej nienormowany czas pracy i w zależności od potrzeb rynkowych i formy zatrudnienia może pracować w różnych godzinach. Konieczne jest także zorganizowanie obowiązków w zgodzie z wymaganiami i rytuałami zwierząt. Opiekun obcuje nie tylko ze zwierzętami, ale także z ludźmi. Plan pracy najczęściej organizuje sam, planuje, umawia klientów zgodnie ze swoimi i ich możliwościami. Z właścicielami zwierząt najczęściej porozumiewa się

w sposób ustny, część informacji może zostać wymieniona w sposób pisemny, np. wiadomość e-mail, SMS.

WAŻNE:
Opiekun zwierząt domowych powinien być osobą sympatyczną i otwartą na ludzi i ich potrzeby, jak również potrafić swobodnie się z nimi komunikować, budować zaufanie. Powinien być także osobą, która lubi zwierzęta i pracę z nimi.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Opiekun zwierząt domowych jest narażony na:
- agresję wynikającą z lęku, bólu, chęci obrony terytorium czy rozdrażnienia zwierzęcia,
- agresję ze strony innych zwierząt niebędących pod pieczą opiekuna zwierząt, ale mogących zaatakować, np. w czasie spaceru z podopiecznym (dotyczy to zwierząt przemieszczających się bez opieki lub psów bezdomnych),
- pogryzienia,
- podrapania,
- zoonozy[10].

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **opiekun zwierząt domowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych
- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych
- szybki refleks,
- ostrość wzroku,
- spostrzegawczość,
- ostrość słuchu,
- koordynacja wzrokowo-słuchowa,
- czucie dotykowe;

w kategorii sprawności i zdolności
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- dobra pamięć,
- rozumowanie logiczne,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji;

w kategorii cech osobowościowych
- samodzielność,
- samokontrola,
- komunikatywność,
- wytrwałość i cierpliwość,
- odwaga,
- elastyczność i otwartość na zmiany,
- empatia,
- zamiłowanie do zwierząt domowych,

- odporność emocjonalna,
- ciekawość poznawcza,
- odpowiedzialność.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach*: *3.4. Kompetencje społeczne; 3.5.Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **opiekuna dzikich zwierząt** pod względem wydatku energetycznego należy do prac średnio ciężkich. W zawodzie niezbędny jest sprawny zmysł słuchu i dotyku. Przeciwwskazania do wykonywania pracy w tym zawodzie to m.in.:

- wady wzroku w stopniu uniemożliwiającym korekcję za pomocą okularów,
- dysfunkcje kończyn górnych w zakresie precyzyjnego chwytania, sięgania, przenoszenia,
- alergie i fobie zwierzęce**.**

WAŻNE:
O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji:4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) nie ma wymogu formalnego wykształcenia niezbędnego do pracy w zawodzie **opiekun zwierząt domowych**, ale zarówno przez właścicieli zwierząt, jak i potencjalnych pracodawców zatrudniających opiekunów zwierząt np. w hotelach, preferowane jest wykształcenie średnie z ukończonym kursem zawodowym opiekuna zwierząt domowych lub nawet wyższe związane z opieką nad zwierzętami (kierunek biologia, zootechnika, behawiorystyka zwierząt etc.).

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Opiekun zwierząt domowych powinien ukończyć kurs umożliwiający zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz ciągle poszerzać kompetencje na kursach dokształcających z pielęgnacji i behawioru[1] zwierząt.

Dodatkowym atutem przy zatrudnieniu może być:

- dyplom potwierdzający kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie pokrewnym technik weterynarii: RL.10 Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt i RL.11 Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych oraz kontroli nadzoru weterynaryjnego, wydawane po ukończeniu kwalifikacyjnych kursów zawodowych (dla dorosłych) i zdaniu egzaminów organizowanych przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- certyfikat poświadczający znajomość języka angielskiego na poziomie co najmniej średniozaawansowanym (np. B2) lub innych języków.

WAŻNE:
Oprócz kursu zawodowego umożliwiającego zdobycie kwalifikacji zawodowych konieczna jest wiedza i umiejętności pozwalające na przeprowadzenie i udzielenie pierwszej pomocy zwierzętom w razie konieczności.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Opiekun zwierząt domowych nie ma określonej ścieżki awansu. W przypadku dalszego dokształcania ma możliwość poszerzania kwalifikacji o nowe uprawnienia, pozwalające na zdobycie tytułów takich, jak: treser psów, fryzjer zwierząt, zoopsycholog.

Opiekun zwierząt domowych, po zdaniu egzaminu maturalnego, może rozwijać się i uzyskać dyplom licencjata lub/i inżyniera, a następnie magistra studiując np. na kierunkach:

- biologia,
- stosowana psychologia zwierząt,
- zootechnika,
- zwierzęta w rekreacji, edukacji i terapii.

Może także ukończyć studia na kierunku weterynaria i uzyskać tytuł lekarza weterynarii.

Rozwijanie się w zakresie języków (np. języka angielskiego) umożliwia kontakt ze zwierzętami, których właściciele są obcojęzyczni. Dzięki temu opiekun ma dostęp do większej liczby klientów, szczególnie w dużych miastach.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Aby uzyskać potwierdzenie kompetencji w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** warto jest ukończyć kurs opiekuna zwierząt domowych lub petsittera[7].

Osoba pracująca w tym zawodzie może potwierdzić w zawodzie pokrewnym technik weterynarii dwie kwalifikacje: RL.10 Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt i RL.11 Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych oraz kontroli nadzoru weterynaryjnego.

Osoba na tym stanowisku może potwierdzić znajomość języka angielskiego lub innych języków zdobywając certyfikaty, np. Certyfikat KET – Key English Test (poziom A2).

Opiekun może studiować, by uzyskać potwierdzenie kompetencji w postaci tytułu licencjata i/lub inżyniera, a następnie magistra na kierunkach związanych ze zwierzętami, takich jak zootechnika lub ukończyć kierunek weterynaria i uzyskać tytuł lekarza weterynarii.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik weterynarii[S]	324002
Fryzjer zwierząt (groomer)	516401
Opiekun dzikich zwierząt	516402
Treser psów	516405
Zoopsycholog	516407

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

Z1 Pielęgnowanie zwierząt domowych z uwzględnieniem ich potrzeb oraz wymagań gatunkowych, rasowych i wiekowych.
Z2 Rozróżnianie i interpretowanie zachowań zwierząt oraz komunikowanie się z podopiecznymi.
Z3 Wykonywanie czynności związanych z zaspokajaniem potrzeb fizjologicznych i behawioralnych zwierząt.
Z4 Komunikowanie się z właścicielami zwierząt, współpracownikami oraz organizacjami działającymi na rzecz zwierząt.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Pielęgnowanie zwierząt domowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Pielęgnowanie zwierząt domowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Pielęgnowanie zwierząt domowych z uwzględnieniem ich potrzeb gatunkowych, rasowych i wiekowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Podstawy pielęgnacji przynajmniej jednego gatunku z uwzględnieniem potrzeb gatunkowych, rasowych i osobniczych (m.in. wyczesywanie i kąpiele); • Podstawy prawidłowego żywienia przynajmniej jednego gatunku; • Zasady nawiązywania kontaktu z obcymi zwierzętami; • Sposoby prawidłowej socjalizacji zwierząt; • Aktywizowanie zwierząt zgodnie z ich możliwościami gatunkowymi, rasowymi, wiekowymi oraz fizycznymi i intelektualnymi; • Możliwości aktywizacji i zabaw pozwalające na redukcję stresu podczas rozłąki z właścicielem oraz umożliwiające zniwelowanie nudy; • Podstawy szkolenia psów pozwalające na bezpieczny kontakt z psem; • Podstawy udzielania pomocy zwierzętom w sytuacjach nagłych.	• Pielęgnować właściwie co najmniej jeden gatunek zwierzęcia z uwzględnieniem jego potrzeb gatunkowych, rasowych i osobniczych; • Dbać o dobry stan sierści, włosa i skóry zwierząt oraz o higienę jamy ustnej, a w razie konieczności podawać w sposób bezpieczny dla siebie i zwierzęcia suplementy i leki przepisane przez lekarza weterynarii; • Monitorować stan zdrowia zwierzęcia i dostrzegać zachowania mogące wskazywać na dolegliwości chorobowe; • Przygotowywać właściwą dietę zgodnie z potrzebami danego gatunku, rasy, wieku zwierzęcia i innych potrzeb; • Nawiązywać przyjazny i bezpieczny kontakt z nieznanym zwierzęciem; • Socjalizować zwierzęta w sposób bezpieczny i prawidłowy; • Aktywizować zwierzęta zgodnie z ich potrzebami i możliwościami w bezpieczny dla nich sposób, pozwalający na zminimalizowanie stresu związanego z rozłąką oraz zniwelowanie nudy; • Szkolić zwierzęta w sposób dla nich bezpieczny i przyjemny; • Udzielać pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.

Z2 Rozróżnianie i interpretowanie zachowań zwierząt oraz komunikowanie się z podopiecznymi	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady komunikacji – niewerbalnej i werbalnej; • Sygnały informujące o przeżywaniu konkretnych stanów emocjonalnych, w szczególności lęku i strachu przez zwierzęta; • Zachowania zwierząt wskazujące na przeżywanie bólu lub zachowania oznaczające rozpoczynający się stan chorobowy; • Podstawy zachowania zwierząt i potrzeby prezentowania przez zwierzęta zachowań naturalnych zgodnych z dobrostanem.	• Komunikować się za pomocą sygnałów werbalnych i niewerbalnych z podopiecznymi; • Odczytywać sygnały informujące o lęku i strachu zwierzęcia; • Dostrzegać i rozpoznawać zachowania wskazujące na odczuwanie dolegliwości bólowych i rozpoczynający się stan chorobowy u zwierząt; • Odróżniać zachowania i potrzeby naturalne danego gatunku od tych nieprawidłowych, sugerujących występowanie zaburzeń zachowania.

Z3 Wykonywanie czynności związanych z zaspokajaniem potrzeb fizjologicznych i behawioralnych zwierząt	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Potrzebę swobodnego węszenia psa na spacerze oraz potrzeby wchodzenia w interakcję z osobnikami tego samego gatunku; • Możliwości pozwalające na zapewnienie bezpiecznego spaceru; • Konieczność zapewnienia zabaw i aktywności związanych z potrzebami danego gatunku i rasy.	• Zapewniać spełnianie podstawowych potrzeb fizjologicznych i behawioralnych; • Zapewniać zabawę i aktywności związane z potrzebami danego gatunku i rasy; • Zapewniać w miarę potrzeb zwierzęcia możliwość interakcji z osobnikami tego samego gatunku.

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Porozumiewanie się z innymi osobami odpowiedzialnymi za zwierzęta

Kompetencja zawodowa Kz2: Porozumiewanie się z innymi osobami odpowiedzialnymi za zwierzęta obejmuje zadanie zawodowe Z4, do realizacji którego są wymagane odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z4 Komunikowanie się z właścicielami zwierząt, współpracownikami oraz organizacjami działającymi na rzecz zwierząt	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Zasady komunikacji interpersonalnej; • Zasady etyki zawodowej, • Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.	• Komunikować się swobodnie z właścicielami zwierzęcia, współpracownikami; • Komunikować się w miarę potrzeb z lekarzem weterynarii czy pracownikami organizacji działającymi na rzecz zwierząt; • Stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

3.4. Kompetencje społeczne

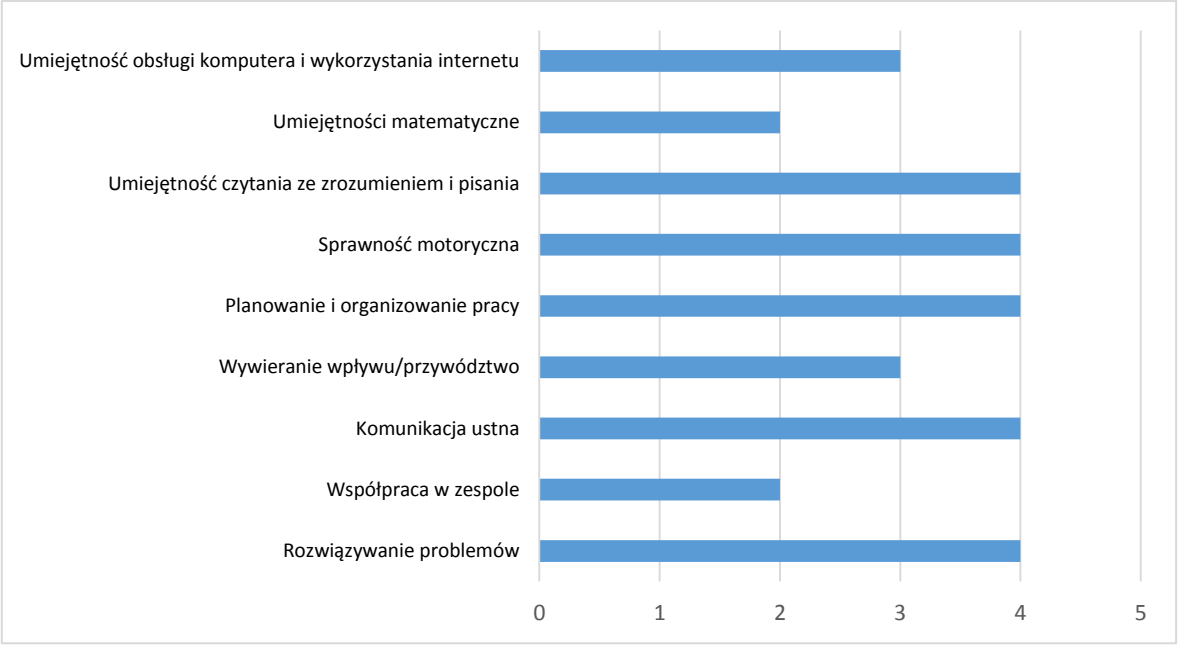
Pracownik w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych mu zwierząt.
- Sprawowania skutecznej opieki nad zwierzętami.
- Podnoszenia kompetencji i ciągłego dokształcania się.
- Postępowania wobec zwierząt zgodnie z ich dobrostanem i potrzebami.
- Porozumiewania się z właścicielami zwierzęcia.
- Porozumiewania się ze współpracownikami, organizacjami działającymi na rzecz zwierząt i lekarzem weterynarii lub groomerem, jeśli zachodzi taka potrzeba.
- Kierowania się zasadami etyki zawodowej obowiązującej w pracy ze zwierzętami.

3.5. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **opiekun zwierząt domowych.**

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **opiekun zwierząt domowych**

Uwaga:
Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.6. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: https://www.kwalifikacje.gov.pl
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCIDOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Opiekun zwierząt domowych ma szansę na zatrudnienie w:
- hotelach i pensjonatach dla zwierząt,
- schroniskach i fundacjach,
- domach prywatnych.

Opiekun zwierząt domowych może też prowadzić działalność gospodarczą jako jednoosobowa firma w zakresie świadczenia usług na rzecz zwierząt, może także świadczyć usługi na zlecenie, np. jako cat-sitter[2], dog-sitter[3] lub dog-walker[4].

Zawód opiekuna zwierząt domowych jest zawodem przyszłościowym, z uwagi na rosnącą świadomość właścicieli zwierząt oraz ich wymagania i coraz większe zapotrzebowanie na tego typu usługi.

WAŻNE:
Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
http://oferty.praca.gov.pl

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:
Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:
http://mz.praca.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe

Barometr zawodów: https://barometrzawodow.pl

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:
Mazowieckie – http://obserwatorium.mazowsze.pl
Małopolskie – https://www.obserwatorium.malopolska.pl
Lubelskie – http://lorp.wup.lublin.pl
Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – http://obserwatorium.wup.lodz.pl
Pomorskie – http://www.porp.pl
Opolskie – http://www.obserwatorium.opole.pl
Wielkopolskie – http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl
Zachodniopomorskie – https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynku-pracya
Podlaskie – http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
http://zielonalinia.gov.pl

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
https://eures.praca.gov.pl
https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu edukacji zawodowej w Polsce nie prowadzi się kształcenia kandydatów do pracy w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** w formach szkolnych.

Kompetencje zbieżne z wymaganymi w zawodzie opiekun zwierząt domowych można uzyskać:
- w technikum oraz szkole policealnej w zawodzie technik weterynarii,
- w szkołach wyższych na kierunkach związanych z: biologią, psychologią zwierząt, zootechniką, zwierzętami w rekreacji, edukacji i terapii.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji (RL.10 Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt i RL.11 Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych oraz kontroli nadzoru weterynaryjnego) właściwych dla zawodu technik weterynarii (mogą oferować:
- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu (również w trybie eksternistycznym).

Szkolenie

W Polsce jest wiele instytucji szkoleniowych umożliwiających ukończenie kursu w zawodzie **opiekun zwierząt domowych**. Większość z nich to instytucje niepubliczne przyjmujące na kurs osoby z minimum średnim wykształceniem.

Opiekun zwierząt domowych może poszerzać wiedzę na szkoleniach w zakresie m.in.:
- prawidłowej opieki,
- komunikacji,
- behawioru,
- pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.

Może także uczestniczyć w szkoleniach umożliwiających zdobycie wiedzy o konkretnych gatunkach. Szkolenia organizowane są zazwyczaj przez prywatne firmy.

Organizatorzy szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami lub zaświadczeniami.

WAŻNE:
Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:
www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:
https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne
http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod
https://zrp.pl

Szkolenia zawodowe:
Rejestr Instytucji Szkoleniowych – http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris
Baza Usług Rozwojowych – https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl

Inne źródła danych:
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl
Bilans Kapitału Ludzkiego – https://bkl.parp.gov.pl
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – http://www.frse.org.pl, http://europass.org.pl
Learning Opportunities and Qualifications in Europe – https://ec.europa.eu/ploteus

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **opiekun zwierząt domowych** wynosi od ok. 2500 zł do 3500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat. Stawki wynagrodzeń za pojedyncze usługi wynoszą: od 20 zł do 150 zł w przypadku opieki całodobowej nad zwierzęciem, od 10 zł do 50 zł w przypadku opieki nad psem podczas pojedynczego spaceru (stawka godzinowa). W przypadku okresu świątecznego lub w przypadku podjęcia się opieki nad zwierzęciem wymagającym specjalnej pielęgnacji, np. przewlekle chorego lub wykazującego wysoki stopień agresji czy lęku, stawka może być wyższa.

Wynagrodzenie jest jednak uzależnione od wielu czynników, m.in.:
- miejsca i formy pracy,
- konkurencji na rynku lokalnym,
- doświadczenia i kwalifikacji,
- długości czasu pracy,
- stanu zdrowia i stanu fizjologicznego zwierzęcia,
- konkretnego gatunku zwierząt i jego wielkości.

WAŻNE:
Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych.**

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:
Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:
http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy

Przykładowe portale informujące o zarobkach:
https://wynagrodzenia.pl/gus
https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach
https://sedlak.pl/raporty-placowe
https://zarobki.pracuj.pl
https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen
https://www.kariera.pl/wynagrodzenia

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **opiekun zwierząt domowych** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnościami. Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) – pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,

– z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in. – pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego oraz/lub jest zorganizowana jest w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:
Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020". W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:
https://ec.europa.eu/esco/portal/home

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation
- **Umiejętności/Kompetencje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/skill
- **Kwalifikacje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1840, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Bradshaw J.: Zrozumieć kota. Czarna Owca, Warszawa 2014.
- Bradshaw J.: Zrozumieć psa – jak być jego lepszym przyjacielem. Czarna Owca, Warszawa 2012.
- Case L.: Pies – zachowanie, żywienie i zdrowie. Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2015.
- COAPE: Kurs Petsitter dla Opiekunów Zwierząt, Kraków 2014.
- Dobrowolska N.: Status prawny psa. Wydawnictwo Poligraf, Brzezia Łąka 2018.
- Hędrzak M., Kędzior R. i inni: Zwierzęta moje hobby. Poradnik praktyczny. Wydawnictwo Kluczyński, Kraków 2008.
- Mills S.D., Horwitz F.D.: Medycyna behawioralna psów i kotów. Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2016.
- Mitchell A.M., Tully Jr N.T.: Zwierzęta egzotyczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2010.
- Moran J.P.: Pet Sitting for Profit. Wyd. III. Howell Book House, Hoboken 2006.
- Richter G.: Księga zdrowia psa i kota. Wydawnictwo Galaktyka, Łódź 2018.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl
- COAPE – Centre Of Applied Pet Ethology, brytyjska instytucja szkoleniowa oferująca szkolenia dla Petsitterów (Opiekunów zwierząt domowych) i szereg kursów dokształcających z zakresu behawioru zwierząt, psychologii i prawidłowej opieki: http://coape.pl
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik weterynarii https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/324002.pdf
- Ogólnopolskie centrum szkoleniowe kształcące przyszłych opiekunów zwierząt domowych i pozostałe osoby, które chcą związać swoją przyszłość zawodową z pracą ze zwierzętami: https://www.zoopsychologialapawdlon.com
- Podstawowe informacje dla opiekunów dzikich zwierząt: http://falbatros.pl/ptasia-klinika/materialy-do-pobrania
- Portal Asystent BHP: https://asystentbhp.pl
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus
- Wyszukiwarka opisów zawodów: http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja", „egzaminowanie". Proces ten prowadzi do certyfikacji − wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu", „świadectwa", „certyfikatu".
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	**Behawior**	Zachowanie się danego organizmu i prezentowanie zachowań zgodnie z potrzebami organizmu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/sjp/behawior;2551916.html [dostęp: 31.10.2018]
2	**Cat-sitter**	Opiekun kotów domowych (ang. cat – kot, sitter – opiekun).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.petsit.com/cat-sitting-services-3-tips-for-better-cat-sitting [dostęp: 31.10.2018]
3	**Dog-sitter**	Opiekun psów (ang. dog – pies, sitter – opiekun).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://qz.com/950105/dog-sharing-is-the-new-hot-thing-in-the-sharing-economy [dostęp: 31.10.2018]
4	**Dog-walker**	Osoba trudniąca się zawodowo wyprowadzaniem psów (ang. dog – pies, walk – chodzić).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.sfgate.com/bayarea/article/Commercial-dog-walkers-must-follow-new-law-4665243.php [dostęp: 31.10.2018]
5	**Gabinety groomerskie**	Gabinety, w których są wykonywane usługi pielęgnacyjne dla zwierząt, głównie fryzjerskie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://poradnikpracownika.pl/-groomer-kim-jest-przedstawiciel-tego-zawodu-i-jak-nim-zostac [dostęp: 31.10.2018]
6	**Kliker**	Niewielkie i bardzo popularne narzędzie treningowe wykorzystywane w szkoleniu psów, kotów i innych zwierząt. Kliker wydaje charakterystyczny dźwięk (klik) informujący zwierzę o prawidłowym wykonaniu polecenia i tym samym o nadchodzącej nagrodzie w formie smakołyka.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://piesologia.pl/metoda-klikerowa-jak-zaczac [dostęp: 31.10.2018]

7	**Pet-sitter**	Opiekun zwierząt domowych, bez wskazania konkretnego gatunku; także w formie petsitter (ang. pet – zwierzę domowe, sitter – opiekun).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://startups.co.uk/business-ideas-for-2015-pet-sitting [dostęp: 31.10.2018]
8	**Socjalizacja**	Proces uczenia się świata i panujących w nim reguł oraz relacji i zachowań pożądanych w danej grupie społecznej. Termin odnosi się do identyfikacji z przedstawicielami tego samego gatunku, socjalizacji polegającej na uczeniu się relacji ze zwierzętami różnych gatunków, także ludzi oraz do panowania nad emocjami.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.piesporadnik.pl/title,Cel_i_etapy_socjalizacji,pid,786.html [dostęp: 31.10.2018]
9	**Zabawki interaktywne**	Specjalne zabawki o różnych poziomach zaawansowania, pozwalające na poprawę sfery intelektualnej zwierzęcia oraz koncentracji, a przede wszystkim umożliwiające zniwelowanie nudy i zredukowanie stresu związanego z rozłąką z właścicielem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://royalcanin.pl/blog/interaktywne-zabawki-dla-psa-ktore-zachwyca-kazdego-czworonoga [dostęp: 31.10.2018]
10	**Zoonozy**	Choroby odzwierzęce - choroby zakaźne zwierząt, mogące przenosić się na ludzi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/slowniki/zoonoza.html [dostęp: 31.10.2018]

www.psz.praca.gov.pl

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

ISBN 978-83-7789-495-8 [509]